

RAPORT

SKUTKI NIEDOBORÓW ENERGII ELEKTRYCZNEJ I UTRUDNIEŃ W ZAOPATRZENIU W WODĘ

W związku z niekorzystną sytuacją hydrologiczno-meteorologiczną (niskie przepływy wody w rzekach, utrzymująca się od ponad tygodnia bardzo wysoka temperatura powietrza) występują niedobory mocy w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym (KSE), skutkujące wprowadzeniem planowych ograniczeń w poborze energii dla odbiorców hurtowych, a także lokalne utrudnienia w zaopatrzeniu w wodę.

SKUTKI DLA GOSPODARKI I INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ

Maksymalny pobór energii dla poszczególnych stopni zasilania jest określony w indywidualnej umowie każdego odbiorcy z operatorem systemu dystrybucyjnego. W wielu przypadkach przypuszczalnie nie został on prawidłowo oszacowany przez odbiorców, którzy dopiero po wprowadzeniu ograniczeń zdali sobie sprawę z ich możliwych konsekwencji. Taka sytuacja mogła spowodować wczorajsze gwałtowne reakcje m. in. branży rolno-spożywczej, potęgowane przez obawę przed wysokimi karami ze strony Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Ze względu na ograniczone możliwości doraźnego łagodzenia skutków ograniczeń rekomenduje się wykorzystanie wszelkich dostępnych możliwości zwiększenia produkcji energii elektrycznej. Problem łagodzenia skutków ograniczeń w dostarczaniu energii powinien zostać rozwiązany w drodze działań średnio- i długoterminowych (w tym przegląd i aktualizacja Prawa energetycznego i aktów wykonawczych).

GOSPODARKA

Ze sptywających do Rządowego Centrum Bezpieczeństwa raportów wojewódzkich centrów zarządzania kryzysowego wynika, że największe problemy wynikające z ograniczeń w poborze mocy odnotowano w zakładach rolno-spożywczych, zarówno produkcyjnych jak i przetwórczych, w tym w fermach hodowlanych. Wojewodowie sygnalizują możliwość wystąpienia potencjalnych ograniczeń w skupie płodów rolnych, co może skutkować znacznymi stratami dla hodowców i rolników.

Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji¹ zwróciła się do Rządowego Centrum Bezpieczeństwa z prośbą o pomoc w uzyskaniu wyłączenia z ograniczeń w poborze energii dla magazynów i obiektów handlowych zużywających ponad 300 kWh na dobę. W opinii POHiD ograniczenia mogą powodować przerwanie lub naruszenie reżimu funkcjonowania łańcucha chłodniczego, skutkujące usunięciem z handlu i utylizacją znacznych ilości żywności i w konsekwencji zachwianiem rynku. Analogiczne apele wystosowała m. in. Konfederacja „Lewiatan”.

ZAOPATRZENIE W WODĘ

Na południu kraju w kilkunastu powiatach stwierdzono lokalne problemy z zaopatrzeniem odbiorców indywidualnych w wodę.

CIĄGŁOŚĆ DZIAŁANIA INFRASTRUKTURY KRYTYCZNEJ

W skali kraju nie stwierdzono zagrożenia dla ciągłości funkcjonowania infrastruktury krytycznej z uwagi na ograniczenia w poborze energii. Potencjalne problemy jak dotąd sygnalizuje jedynie kilku operatorów IK.

¹ POHiD zrzesza sieci handlowe Auchan, Castorama, Carrefour, Tesco, Metro (Real, Media Markt, Makro Cash&Carry, Saturn), JMP, Lidl, Kaufland, Pepco, Schiever, Selgros, Galec (Leclerc), Żabka Polska.

NAJISTOTNIEJSZE SKUTKI – SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE Z WOJEWÓDZTW

(stan na 11.08)

- **OPOLSKIE**

Ograniczenia w poborze mocy – 11 sierpnia br. firma NUTRICIA Zakłady Produkcyjne Sp. z o.o. zgłosiła zapotrzebowanie na dodatkowe źródło zasilania w celu zapewnienia ciągłości produkcji. Służby zarządzania kryzysowego Wojewody Opolskiego podjęły działania mające na celu zapewnienie dodatkowego źródła zasilania – przekazano w użyczenie agregat o mocy 113 kW.

Utrudnienia w zaopatrzeniu w wodę – czasowe ograniczenia dostaw wody występują w gminie Lewin Brzeski (pow. brzeski). Gminne zakłady wodociągowe monitorują sytuację, pełnią całodobowe dyżury i są przygotowane, aby w razie potrzeby dostarczać mieszkańcom wodę beczkowozami.

- **WIELKOPOLSKIE**

Ograniczenia w poborze mocy – Okręgowe Spółdzielnie Mleczarskie w Koninie oraz Kaliszu zgłosiły oficjalne zapytanie o wskazanie sposobu postępowania z mlekiem surowym napływającym do zakładów w ilości odpowiednio: 200 000 oraz 150 000 litrów na dobę. Są to zakłady o specyfice pracy w trybie ciągłym, ze stałymi dostawami surowego mleka, którego przetwórstwo wymaga nieprzerwanego poboru energii elektrycznej oraz potrzeby równomiernego poboru mocy w ciągu całej doby. Ze względu na konieczność dostosowania się do nałożonych ograniczeń, zakłady będą zmuszone do utylizacji mleka, co stanowi również poważny problem ekologiczny.

Utrudnienia w zaopatrzeniu w wodę – nie stwierdzono.

- **ŁÓDZKIE**

Ograniczenia w poborze mocy – od 11 sierpnia br. do Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego zakłady magazynowania, produkcji, przetwórstwa i konfekcjonowania produktów spożywczych kierują zapytania o wytyczne w zakresie wdrażania ograniczeń w zakładach przemysłowych. Sytuacja, w której przedsiębiorstwa te muszą ograniczać zużycie energii elektrycznej pod groźbą zapłaty kary do wysokości 15% przychodów za rok poprzedni, grozi bankructwem spowodowanym utratą powierzonego/wyprodukowanego towaru lub wysokością nałożonych kar za niedostosowanie się do nałożonych ograniczeń. We wskazanych zakładach procesy utrzymania temperatury i wilgotności trwają nieprzerwanie, a sezonowość niektórych gałęzi przetwórstwa (np. owoców i warzyw) uniemożliwia zastosowanie się do ograniczeń bez poważnych strat dla przedsiębiorstw. **Ograniczenia na poziomie powyżej 50% mocy zadeklarowanej w umowach z dostawcami energii elektrycznej mogą spowodować znaczne straty zarówno jeśli chodzi o zdrowie i życie ludzi, środowisko naturalne oraz mienie w znacznych rozmiarach.**

Utrudnienia w zaopatrzeniu w wodę – lokalne ograniczenia w poborze wody do celów innych niż spożywcze dotyczą obszaru 3 gmin i mają charakter czasowy (godz. 7.00-23.00). Ponadto utrudnień nie stwierdzono.

- **LUBUSKIE**

Ograniczenia w poborze mocy – wprowadzono dla 146 zakładów produkcyjnych (132 zakłady w Zielonej Górze, 14 zakładów w Gorzowie Wlkp.). Aktualnie brak informacji o negatywnych skutkach wprowadzenia ograniczeń.

Utrudnienia w zaopatrzeniu w wodę – nie stwierdzono.

- **ŚWIĘTOKRZYSKIE**

Ograniczenia w poborze mocy – praca w zakładach produkcyjnych objętych ograniczeniami została wstrzymana lub przesunięta na inne godziny (min. Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska we Włoszczowie, Wytwórcza Spółdzielnia Pracy „Społem” w Kielcach, Firma DS Smith w Kielcach, MAN Starachowice, Odlewnie Polskie Starachowice).

Utrudnienia w zaopatrzeniu w wodę – odnotowano lokalne, pojedyncze zgłoszenia w związku z awariami pomp i innych podzespołów na ujęciach wody oraz na skutek niskiego ciśnienia.

- **MAZOWIECKIE**

Ograniczenia w poborze mocy – aktualnie skutki trudne do oszacowania ze względu na brak informacji, według wstępnych zestawień ograniczenia obejmują prawie 3 tys. podmiotów.

Utrudnienia w zaopatrzeniu w wodę – występują okresowe spadki ciśnienia w wodociągach. Na terenie gminy Przyłęk (pow. zwoleński) wprowadzono czasowe ograniczenia w dostawach wody z wodociągu. Ponadto skutków nie stwierdzono.

- **KUJAWSKO-POMORSKIE**

Ograniczenia w poborze mocy – według aktualnych informacji dwa zakłady zostały objęte ograniczeniami (TOWIMOR Toruńskie Zakłady Urządzeń Okrętowych oraz PLASTICA sp. z o.o.). Negatywnych skutków nie stwierdzono.

Utrudnienia w zaopatrzeniu w wodę – w gminie Grudziądz sołectwo Grabowiec występuje brak wody, dostarczono 5000 l. na potrzeby mieszkańców. Ponadto przejściowe utrudnienia związane z niskim ciśnieniem oraz przeciążeniem sieci wodociągowej stwierdzono na terenie gmin Boniewo, Włocławek, Chocień (pow. włocławski) oraz gminy Osie (pow. świecki).

- **DOLNOŚLĄSKIE**

Ograniczenia w poborze mocy – łączna liczba odbiorców podlegających ograniczeniom to 862 podmioty (w poszczególnych oddziałach energetycznych: Wrocław – 394, Wałbrzych – 215, Legnica – 152, Jelenia Góra – 101). Aktualnie skutki trudne do oszacowania ze względu na brak informacji.

Utrudnienia w zaopatrzeniu w wodę – według aktualnych informacji ogólna liczba mieszkańców pozbawionych dostępu do wody pitnej to 3101 osób (w powiatach: jeleniogórskim, kamiennogórskim, lubańskim, polkowickim, wałbrzyskim, wołowskim, ząbkowickim). Zorganizowano dostawy wody dla odbiorców indywidualnych. Starosta powiatu ząbkowickiego wśród podejmowanych działań wymienia zwrócenie się do Wojewody Dolnośląskiego o zawniostkowanie (zgodnie z art. 14 pkt. 2 ust. 4 Ustawy o zarządzaniu kryzysowym) o użycie Sił Zbrojnych w celu realizacji zadań wynikających z art. 25 wskazanej ustawy co skutkowałoby udostępnieniem i uzdatnieniem przy pomocy specjalistycznego sprzętu wody ze studni zlokalizowanej na terenie Fortecznego Parku Kulturowego (gm. Stoszowice).

- **ŚLĄSKIE**

Ograniczenia w poborze mocy – obejmują łącznie 1082 podmioty. Według aktualnych informacji istotne problemy dotyczą najbardziej sektora przetwórstwa spożywczego, w szczególności: przetwórstwa mleka (brak możliwości utrzymania ciągłości produkcji, brak zaopatrzenia rynku, niszczenie surowca, załamanie skupu), produkcji wody mineralnej (brak zaopatrzenia w wodę mineralną zakładów pracy oraz rynku).

Utrudnienia w zaopatrzeniu w wodę – w związku z sytuacją hydrologiczną RZGW w Krakowie wystąpił do Górnośląskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów S.A. w Katowicach o ograniczenie poboru wody do celów produkcji wody z Kaskady Soły (Zbiornik Tresna).

Ze względu na wysychanie studni gospodarskich i lokalnych ujęć woda obecnie dowożona jest w kilkunastu gminach województwa śląskiego, głównie w powiatach: żywieckim, bielskim, cieszyńskim, częstochowskim i kłobuckim.

- **ZACHODNIOPOMORSKIE**

Ograniczenia w poborze mocy – nie stwierdzono istotnych negatywnych skutków. W przypadku utrzymywania ograniczeń przewidywane skutki mogą dotknąć głównie zakłady rolno-spożywcze, w tym farmy zwierząt hodowlanych, które w większości nie mają własnych zastępczych źródeł zasilania (np. awaria wentylatora w przedsiębiorstwie hodowlanym 8 sierpnia br. spowodowała padnięcie ponad 780 tuczników). 11 sierpnia br. Wojewoda Zachodniopomorski wydał zalecenia Starostom i Prezydentom Miast na prawach powiatu w sprawie dokonania sprawdzenia aktualizacji planów i procedur postępowania w przypadku wystąpienia długotrwałych niedoborów energii elektrycznej, w tym: przeprowadzenie kontroli zasilania awaryjnego w szpitalach i innych obiektach użyteczności publicznej, sprawdzenie zasilania awaryjnego oraz stanu infrastruktury zapewniającej dostarczenie wody pitnej.

Utrudnienia w zaopatrzeniu w wodę – nie stwierdzono.

- **PODLASKIE**

Ograniczenia w poborze mocy – negatywnych skutków nie stwierdzono.

Utrudnienia w zaopatrzeniu w wodę – okresowe ograniczenia w gminie Choroszcz (miasto i sołectwa), wyłączenia wody w godz. 23.00-4.00 dotyczą około 14 000 mieszkańców.

- **MAŁOPOLSKIE**

Ograniczenia w poborze mocy – objęte ograniczeniami zostały zakłady produkcyjne na terenie powiatów: krakowskiego, tarnowskiego, chrzanowskiego. Istotnych negatywnych skutków nie stwierdzono.

Utrudnienia w zaopatrzeniu w wodę – występują lokalnie niedobory dla odbiorców indywidualnych, najtrudniejsza sytuacja jest na terenie powiatów: gorlickiego (408 gospodarstw), limanowskiego (151), suskiego (179), tarnowskiego (169). Zorganizowany jest dowóz wody beczkowozami dla mieszkańców.

- **PODKARPACKIE**

Ograniczenia w poborze mocy – brak informacji o negatywnych skutkach.

Utrudnienia w zaopatrzeniu w wodę – lokalnie w miejscowości Nawsie Brzosteckie, (pow. dębicki, gm. Brzostek). Zorganizowano dostawy wody dla odbiorców indywidualnych których występują niedobory wody w przydomowych studniach.

- **POMORSKIE**

Ograniczenia w poborze mocy – Gdańska Stocznia „Remontowa” im. J. Piłsudskiego S.A. wystąpiła do PSE S.A. oddział w Bydgoszczy o zwiększenie limitów pobieranej energii.

Utrudnienia w zaopatrzeniu w wodę – nie stwierdzono.

- **WARMIŃSKO-MAZURSKIE**

Ograniczenia w poborze mocy – nie stwierdzono negatywnych skutków.

Utrudnienia w zaopatrzeniu w wodę – nie występują.

- **LUBELSKIE**

Ograniczenia w poborze mocy – zakłady produkcyjne objęte ograniczeniami – Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A., Grupa Azoty Zakłady Azotowe PUŁAWY S.A., PZL Świdnik S.A., Fabryka Łóżysk Tocznych Kraśnik S.A., Okręgowa Spółdzielnia Mleczarska w Krasnymstawie, Spółdzielnia Mleczarska Ryki, HORTEX Holding Zakład Ryki. Aktualnie nie stwierdzono negatywnych skutków.

Utrudnienia w zaopatrzeniu w wodę – nie występują.